

Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΣΑΟΥΛ - SAOYL FIA

Σκηνοθεσία: Λάζλο Νέμες
Σενάριο: Λάζλο Νέμες, Κλάρα Ρόγιερ
Ηθοποιοί: Γκέζα Ρέριγκ, Λαβέντε Μόλναρ, Ουρς Ρεχν.

Φωτογραφία: Ματιά Έντερλι

Μοντάζ: Ματιέ Ταππονιέ

Μουσική: Λάζλο Μέλις

Χώρα: Ουγγαρία (Έγχρωμη)

Διάρκεια: 107'

Πρώτη προβολή: Ώρα 6.00 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: Ώρα 8.15 μ.μ.

Τρίτη προβολή: Ώρα 10.30 μ.μ.

Διακρίσεις:

- Υποψηφιότητα για ΟΣΚΑΡ Ξένης Ταινίας,
- Cannes Official Competition 2015, Grand Prix.
- Διεθνές Βραβείο Κριτικών (FIPRESCI), Cannes 2015.
- Βραβείο Francois Chalais, Cannes 2015.
- Βραβείο Vulcain για καλύτερο ήχο, Cannes 2015.
- Πολλές Υποψηφιότητες.

Στο Άουσβιτς του 1944 ο Σαούλ είναι ένας από τους λίγους επιζώντες Εβραίους, ο οποίος αναγκάζεται να βοηθά τους Γερμανούς στο κάψιμο των νεκρών ομοεθνών του. Μέχρι που κάποια στιγμή αποφασίζει να θάψει το πτώμα ενός παιδιού, το οποίο ισχυρίζεται πως είναι δικό του.

Μια σκληρή ιστορία επιβίωσης μετατρέπεται με συγκλονιστικό τρόπο στην απόλυτη υπαρξιακή οδύσσεια ως την καρδιά του σκοταδιού. Μεγάλο

Βραβείο της Επιτροπής στις Κάνες για ένα εντελώς πρωτότυπο και τολμηρό αριστούργημα, σκηνοθετικό ντεμπούτο ενός βοηθού του Μπέλα Ταρ.

Οκτώβριος 1944, Άουσβιτς-Μπίρκεναου. Ο Saul Auslender είναι Ούγγρος, μέλος της Sonderkommando, της ομάδας των Εβραίων κρατουμένων η οποία έχει απομονωθεί από το στρατόπεδο και είναι αναγκασμένη να βοηθά τους Ναζί στον μηχανισμό των μεγάλης κλίμακας εκτελέσεων. Ενώ δουλεύει σε ένα από τα κρεματόρια ο Σαούλ ανακαλύπτει το πτώμα ενός αγοριού το οποίο θεωρεί ότι είναι παιδί του. Ενώ η Sonderkommando σχεδιάζει εξέγερση, ο Σαούλ αποφασίζει να φέρει εις πέρας μια αδύνατη αποστολή: να σώσει το σώμα του παιδιού από τις φλόγες, να βρει ένα Ραββίνο να απαγγείλει την νεκρώσιμη ακολουθία (Kaddish) και να θάψει το αγόρι όπως πρέπει.

Σημείωμα του Σκηνοθέτη:

«Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΣΑΟΥΛ» είναι μια φιλόδοξη ταινία γυρισμένη με οικονομία, η οποία βυθίζει τον θεατή κατ'ευθείαν στην καρδιά του στρατοπέδου συγκέντρωσης. Σκοπός μας ήταν να ακολουθήσουμε ένα τελείως διαφορετικό δρόμο από την συνηθισμένη προσέγγιση των ιστορικών δραμάτων, το τεράστιο πεδίο δράσης τους και την πολυσήμαντη αφηγηματικότητά τους. Αυτή η ταινία δεν λέει την ιστορία του Ολοκαυτώματος, αλλά την απλή ιστορία ενός ανθρώπου παγιδευμένου σε μια τρομερή κατάσταση μέσα σε ένα περιορισμένο πλαίσιο χώρου και χρόνου. Δυο μέρες της ζωής ενός ανθρώπου αναγκασμένου να διατηρήσει την ανθρωπιά του, ο οποίος βρίσκει την ηθική σωτηρία στην διάσωση ενός νεκρού σώματος. Ακολουθούμε τον

κύριο χαρακτήρα σε όλη την ταινία, αναδεικνύοντας μόνο το άμεσο περιβάλλον του και δημιουργώντας ένα οργανικό φιλικό χώρο περιορισμένων αναλογιών, πιο κοντινών στην ανθρώπινη αντίληψη. Η χρήση της φωτογράφισης μικρού πεδίου, η μόνιμη παρουσία στοιχείων εκτός πλάνου στην αφήγηση εκτεταμένων λήψεων, οι περιορισμένες οπτικές και πραγματολογικές πληροφορίες στις οποίες έχει πρόσβαση ο κύριος χαρακτήρας και ο θεατής, είναι τα θεμέλια της οπτικής και αφηγηματικής στρατηγικής μας.

Απεικονίζοντας μια ακριβή πραγματικότητα όσο γίνεται πιο πιστά στην ιστορία, τα γεγονότα και οι τόποι της φρίκης παρουσιάζονται κατακερματισμένα αφήνοντας χώρο στην φαντασία του θεατή. Κατ' αυτόν τον τρόπο η κόλαση στην οποία ταξιδεύουμε δεν μπορεί να αποτιμηθεί πλήρως από την ματιά των θεατών, μόνο να ανακατασκευασθεί στο μυαλό τους. Ο πολύγλωσσος διάλογος σε αυτήν την Βαβέλ των εθνών βοηθά στην μεταβίβαση της διαρκούς, οργανικής αίσθησης της ανθρωπιάς, όπως αυτή έχει παγιωθεί στο μέσον της απανθρωπιάς.

Πιστεύω ότι υπάρχει μεγάλη δόση ελπίδας μέσα σε μια τόσο σκοτεινή ιστορία. Μέσα στην πλήρη απώλεια της ηθικότητας, των αξιών και της θρησκείας, ο άνθρωπος ο οποίος ακούει μια φωνούλα μέσα του για να κάνει μια φαινομενικά μάταιη και άχρηστη πράξη, βρίσκει εκεί μέσα την ηθική και την επιβίωση.

Το πώς μια ταινία που παρακολουθεί αδιάλειπτα και εξοντωτικά έναν ειδικό κρατούμενο στο στρατόπεδο συγκέντρωσης Άουσβιτς-Μπίρκενau, χωρίς να δείξει ποτέ ένα γενικό πλάνο των φρικαλεοτήτων, και κυρίως χωρίς ποτέ να δηλώσει ότι αυτές οι πράξεις γίνονται τη συγκεκριμένη ιστορική στιγμή και αποσκοπούν σε μια γενοκτονία, και ταυτόχρονα να αποδίδει με ανατριχιαστική ένταση την εμπειρία του χειρότερου εγκλήματος στην ιστορία της ανθρωπότητας, είναι αποτέλεσμα της σκηνοθετικής ιδιοφυΐας του Λάζλο Νέμες, και μάλιστα στην πρώτη του απόπειρα στο σινεμά! Με την κάμερα φοδραρισμένη στην πλάτη και το πρόσωπο του ποιητή και κάποιες φορές ηθοποιού Γκέζα Ρόριγκ, ο 38χρονος Ούγγρος δημιουργός, ο οποίος απέσπασε το Μεγάλο Βραβείο της Επιτροπής, αλλά και το βραβείο της Διεθνούς Ένωσης Κριτικών στις Κάννες, μπαίνει στο πετσί ενός Sonderkommando, δηλαδή του μέλους της ομάδας κρατουμένων που συνόδευαν τους Εβραίους στους θαλάμους αερίων, τους βοηθούσαν να γδυθούν ή τους έβγαζαν οι ίδιοι τα ρούχα, αφαιρούσαν τα τιμαλφή κατά τη διάρκεια της εξολόθρευσής τους και στη συνέχεια μάζευαν τα πτώματα και φρόντιζαν να καούν χωρίς ίχνος. Ο πρωταγωνιστής Σαούλ βλέπει ένα ετοιμοθάνατο εβραίοπουλο και πιστεύει πως είναι ο γιος του, αν και κανείς εκ των ανθρώπων που τον γνωρίζουν δεν είχε ιδέα πως ο ίδιος είχε παιδί. Πριν το πάει στο νεκροτομείο, αναστατώνεται και κάνει ό,τι μπορεί για να το κλέψει και να το θάψει με τις συνοδευτικές προσευχές, αναζητώντας παράλληλα έναν ραβίνο ανάμεσα στους μελλοθάνατους ή στους συγκαταρούμενούς του. Ο Νέμες, χωρίς να ξεκολλήσει ποτέ από τον Σαούλ, δείχνει την αγωνιώδη και συχνά σπασιμωδική, ύστατη προσπάθεια λύτρωσης ενός ζωντανού-νεκρού που δεν

έχει τίποτα να χάσει, αλλά ξαφνικά απέκτησε νόημα στη θλιβερή ζωή του, καθώς και στις αποτροπιαστικές πράξεις των ναζί, που ως φόντο αποκτούν μια μακάβρια ποιητικότητα εφάμιλλη του Δάντη, διυλίζοντας την περιρρέουσα βία σε ένα θολό κολαστήριο. Η βύθιση στο έρεβος διαμέσου των μηχανικών κινήσεων ενός ζόμπι χωρίς προσδιορισμένο πρόσωπο ή εμφανή ηλικία (ένα ράκος χωρίς ταυτότητα) απογυμνώνει το Ολοκαύτωμα από την όποια ρεαλιστική του έννοια ή τις εικόνες που έχουμε σχηματίσει από τα ντοκιμαντέρ, τις μυθοπλασίες ή τις ταινίες που έχουμε δει στο παρελθόν. Εκτός από την ανεκδοτολογική του πλευρά, με τις πληροφορίες γύρω από την ψευδελιεκτική ομάδα των Sonderkommandos, που εξολοθρεύονταν μερικούς μήνες μετά για να μη μαρτυρήσουν τη γενοκτονία, ο Γιος του Σαούλ προσφέρει μια διαφορετική καλλιτεχνική ματιά πάνω στο γνωστό θέμα, με έναν τρόπο που παραπέμπει σε ένα κράμα Αντρέι Ταρκόφσκι και Μπέλα Ταρ – όπου η σιωπηλή αποθέωση συναντά τη ρευστή αφαιρετικότητα που αφήνει η αίσθηση του μονοπλάνου. Πέρα από την αλληγορία της συνέχισης της φυλής από τις αντικρουόμενες παραδόσεις γύρω από τον βασιλιά Σαούλ και τον πρωτότοκο γιο του Ιωνάθαν (η σχέση τους δεν ήταν ανέφελη, λόγω της αυξανόμενης παράνοιας του πατέρα), η ταινία του Λάζλο Νέμες καταφέρνει να απομακρυνθεί από το εξιδανικευμένο κυνήγι της επιβίωσης, όπως το τοποθετούν στην καρδιά της πλοκής τους άλλες ταινίες με συναισθηματικές και ρεαλιστικές άκρες, και, αντ' αυτού, γίνεται **εξαιρετικά αισιόδοξη**, παρά την ανελέητη σκοτεινιά της, ακριβώς επειδή παραδέχεται ως αξίωμα πως στην αντίπερα όχθη της κόλασης δεν είναι ο έξω κόσμος ή οτιδήποτε σχετίζεται με τη ζωή αλλά ο παράδεισος, για να αποθέσουν με αξιοπρέπεια την ψυχή τους, όταν το ταξίδι δεν έχει επιστροφή. Όταν **ο Σαούλ χαμογελάει, για μία και μοναδική φορά**, για να εφορκίσει τη ματαιότητα του βραχύχρονου ταξιδιού του, νομίζω πως γινόμαστε κοινωνοί ενός theatrum mundi, με τον ήρωα ως πρωταγωνιστή μίας από τις αλληλοκαλυπτόμενες ιστορίες, στον κόσμο που μοιάζει με σκηνή. Ο Νέμες μένει πιστός σε αυτήν τη λογική και υπογράφει μία από τις **μεγάλες ταινίες της χρονιάς**.

ΘΟΔΩΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

LAZLO NEMES

Γεννημένος στην Ουγγαρία το 1977, ο Lazlo Nemes, πέρασε την παιδική και νεανική του ηλικία στο Παρίσι, όπου ακολούθησε το 1989 την μητέρα του, που άρχισε μια νέα ζωή στη Γαλλική πρωτεύουσα. Οι γονείς του ήταν αντίπαλοι του κομμουνιστικού καθεστώτος. Ο Lazlo Nemes μεγάλωσε ανάμεσα σε δύο κουλτούρες, επιλέγοντας να σπουδάσει πρώτα στο Παρίσι (Ινστιτούτο Πολιτικών Σπουδών του Παρισιού, μετά σινεμά στην Σορβόνη) πριν φύγει για την Βουδαπέστη το 2003, σε ηλικία 26 ετών για να μάθει την τέχνη της κινηματογράφησης. Έτσι έγινε βοηθός του Μπέλα Ταρ στο προλογικό απόσπασμα της συνεργατικής ταινίας «Όψεις της Ευρώπης» και «Άνθρωπος από το Λονδίνο». Μετά σκηνοθέτησε τρεις ταινίες μικρού μήκους με πιο γνωστή την ταινία «Με λίγη υπομονή» που επιλέχθηκε από το Διεθνές Φεστιβάλ Βενετίας το 2007.